

POLSKA ZACHODNIA.

Dziś 8 stron

Dziś 8 stron

Dz'ennik poświęcony sprawom narodowym i społecznym na Kresach Zachodn'ch.

Telefon 16-98.
Telefon redakcji nocnej 4-26.
Konto P. K. O. 303551

Redakcja i Administracja: Katowice, ul. Jagiellońska 5.

Redaktor naczelny: Edward Rumun.

Abonament miesięczny: przez pocztę oraz w Administracji 2 zł 50 gr., z doręczeniem do domu przez pocztę.

Imieniny Marszałka Józefa Piłsudskiego były prawdziwym świętem narodowym w kraju i wśród Polaków zagranicą.

Uroczystość w Sulejówku.

Warszawa, 20. 3. PAT. P. Marszałek Piłsudski spędził cały dzień dzisiejszy w Sulejówku w otoczeniu najbliższej rodziny. W czasie dnia złożył p. Marszałkowi wizytę P. Prezydent Rzplitej, który przybył do Sulejówki wraz z szefem gabinetu wojskowego P. Prezydenta pułkownikiem Zahorskim i adiutantem rotmistrzem Jurzelewiczem.

Kto składał życzenia?

Warszawa, 20. 3. (Pat.) Wczoraj w dniu imienin Prezesa Rady Ministrów Marszałka Józefa Piłsudskiego od godz. 11 składali swe podpisy w księdze życzeń dostojnego solenizanta przedstawiciele rządu z wicepremierem Bardem na czele, duchowieństwo z J. E. ks. kardynałem Kakowskim i biskupem połowym ks. Gallem na czele, korpus dyplomatyczny z ambasadorem Francji p. Laroche, reprezentanci władz wojskowych, w tej liczbie generał Konarzewski, wiceminister spraw wojskowych, generał Piskor, oraz przedstawiciele władz samorządowych, instytucji kulturalnych i społecznych. W tym samym czasie w ciągu kilku godzin przybywały do Belwederu, jako do metw., z najdalszych krańców Rzeczypospolitej sztafety z życzeniami dla p. Marszałka.

Odkryta tajemnica znaków wodnych złożono w darze Marsz. Piłsudskiemu.

Warszawa, 20. 3. (Pat.) W dniu Imienin Marszałka Piłsudskiego mienica państwowa złożyła na ręce Dostojnego Solenizanta skromny, ale doniosły dla niej wewnętrznie rozwoju upominek, a mianowicie szafjanowe pudelko, zawierające 24 arkuszy papieru listowego z znakiem wodnym, przedstawiającym portret Marszałka Piłsudskiego. Tajemniczych znaków wodnych Polska dotychczas nie miała. Dzięki uporczywej pracy w tym kierunku inżynierów mennicznych, skonstruowano wreszcie w ostatnich dnach przyszedł dla robienia znaków wodnych. Doniosły ten wynalazek polski uwiolił nas od pomocy zagranic, która dotychczas wykonywała wszystkie bez wyjątku znaki wodne na polskich papierach wartościowych.

Związek b. uczestników powstań narodowych Marszałkowi.

Warszawa, 20. 3. PAT. Zarząd główny związku byłych uczestników powstań narodowych przywrócił Marszałkowi Piłsudskiemu, jako pierszyemu powstańcy polskiemu, dyplom i odznak piewności, zatwierdzone uchwałą zarządu głównego z dnia 26 października 1926 r.

P. Marsz. Piłsudski obywatelem honorowym Białegostoka.

Białystok, 20. 3. (Rad'o). Na wczorajszym uroczystym posiedzeniu rady miejskiej z okazji Imienin Marszałka Józefa

Piłsudskiego, na którym uchwalono nadać p. Marsz. obywatelstwo honorowe miasta. W posiedzeniu tem wzięli udział rada miejska in corpore, przedstawiciele władz państwowych, cywilnych i wojskowych oraz duchowieństwo.

Życzenia imiennowe Krakowa.

Kraków, 20. 3. (Pat.) Wczoraj o godzinie 12 w południe w salonałi województwa krakowskiego p. wojewoda Darowski odbierał od reprezentantów władz i obywatelstwa życzenia imiennowe dla Marszałka Piłsudskiego. W imieniu zebranych przemówił prezes Akademii Umiejętności prof. dr. Rzewadowski, następnie reprezentanci władz urzędów, instytucji i stowarzyszeń. Uroczystości z okazji imienin Marszałka Piłsudskiego trwają w Krakowie w dalszym ciągu. W godzinach rannych odbyła się uroczystość imiennowa w świetlicy Związku Strzeleckiego. Po poroście kompanji strzelców z Zamku na Wawelu, gdzie uczestniczyła w nabożeństwie, nastąpił raport i odczytanie obojętnościowego rozkazu, poczem do zebranych przemówił poseł dr. Dybowski. W południe odbyła się w Starym Teatrze akademja dla młodzieży szkół średnich. O godzinie 2,30 odbył się bieg sztafetowy na przestrzeni 5.600 metrów (Oleandry — Dom Żołnierza przy ulicy Lubicz). Pierwsza przybyła sztafeta szkół podchorążych w czasie 23 min. 18 sek. Zwycięzcom wręczyl odznaki gen. Wróblewski. Równocześnie w sali Domu Żołnierza Polskiego odbyło się uroczyste zakończenie kursu dla analfabetytów w obecności przedstawicieli wojskowości z gen. Wróblewskim. O godz. 4 po południu odbyła się akademja dla dzieci szkół powszechnych, na której dzieci krakowickie złożyły hołd Marsz. Piłsudskiemu.

Uroczystość w synagodze w Krakowie

Kraków, 20. 3. (Pat.) Staraniem Gminy Izraelickiej odbyło się tu nabożeństwo w postępowej synagodze z udziałem władz, członków gminy i młodzieży szkolnej. Podniosłe kazanie wygłosił rabin dr. Schmelkes.

Uroczystość w Gdańsku.

Gdańsk, 20. 3. (Pat.) Z okazji imienin Marszałka Piłsudskiego odprawione zostało wczoraj w tułejszym kościele polskim św. Stanisława uroczyste nabożeństwo przy udziale komisarza generalnego Rzeczypospolitej ministra Strassburgera. Wieczorem odbyła się w Domu Polskim uroczysta akademja. Punktem kulminacyjnym wczorajszych uroczystości gdańskich był obchód zorganizowany przez komandora Jatinisa na Westerplatte. O godzinie 11,30 odbyło się tam nabożeństwo odprawione w kaplicy na wybrzeżu morskiem w obecności wszystkich oficerów i żołnierzy załogi na Westerplatte, oraz zaproszonych gości, po-

czem odbyła się defilada załogi. Pożatem w wielkiej sali Żołnierza na Westerplatcie odbyła się uroczysta akademja.

Imieniny Marszałka Piłsudskiego w Paryżu.

Paryż, 20. 3. (Pat.) Kolonia w Paryżu uroczystość obchodziła dzień Imienin Marszałka Piłsudskiego. Onecjad po południu Towarzystwo Pracy Kulturalnej dla wychodźstwa zorganizowało pod przewodnictwem prezesa Towarzystwa, dr. Jarkowskiego, wielki wiec, w czasie którego p. Antoni Potocki wygłosił odczyt o zasługach Marszałka i o jego roli w dziele odrodzenia Polski. Po odczyt artystka teatrów krajowych, p. Zofia Szreniowa, deklamowała kilka utworów, a chór robotników, zorganizowany niedawno przez prof. Fisera, wykonał szereg pieśni. Na zakończenie odbył się pokaz filmów własnej wytwórni Towarzystwa odtwarzających różne sceny z życia Marszałka. Wieczorem w wielkim amfiteatrze Towarzystwa Oceanograficznego odbyła się uroczysta akademja, zorganizowana staraniem p. Wacława Budzyńskiego, prezesa związku towarzyszy im. Piłsudskiego we Francji. Przewodniczył akademji minister Pański a przy stole przyjąłym zasiadli ambasador Chłapowski i in. Po zagajeniu akademji przez p. Pańskiego, który podkreślił twórczą pracę Marszałka Piłsudskiego w budowie Państwa Polskiego, zabrał głos dr. Gerszyński, jeden z ostatnich przedstawicieli w Paryżu emigracji 1863 roku, przedstawiając zasługi Marszałka Piłsudskiego dla demokracji polskiej i jego zwycięską walkę z ży-

wiołami wstecznymi. Po nim dłuższy odczyt o roli Marszałka w zjednoczeniu wszystkich sił, milujących kraj i wierzących w jego niepodległość, wygłosił inspektor Maciszewski, poczem minister Tułaski odczytał depeszę, którą wśród gorących oklasków licznie zebranej publiczności postanowiono wysłać do Marszałka Piłsudskiego.

Akademja ku uczczeniu Marszałka Piłsudskiego w Wiedniu.

Warszawa, 20. 3. (Pat.) W przeddzień Imienin Marszałka Piłsudskiego odbyło się w Wiedniu staraniem związku stowarzyszeń polskich uroczysta akademja. Na akademję przybył m. in. poseł polski w Wiedniu p. Bader. Na uroczystości złożyły się muzyka, śpiew i wypowiedzenia. Uchwalono wysłać depeszę hołdowniczą do Marszałka Piłsudskiego.

Miecz wytrącony z rąk Kościuszki podniosł Piłsudski.

Tallin, 20. 3. (Pat.) Dnia 19. marca ukazał się numer polski „Paewalchto”, zawierający artykuł prof. Makowskiego, Rosoga i innych. W artykule wstępnym redakcja podkreśla wspólność losów historycznych Polski i państw bałtyckich oraz rolę Polski w rodzinie państw bałtyckich. W końcu zaznacza, że miecz, wytrącony z rąk Kościuszki, podniosł Marszałek Piłsudski, wiernie stojący na straży interesów Narodu Polskiego. Imieniny Marszałka Piłsudskiego są świętem polskiem, a Estonia również się do tego święta przyłącza.

Dzień Imienin Marszałka Piłsudskiego w stolicy Wojew. Śląskiego.

Poniedziałek, 19 marca 1928 r.

(br.) Wczoraj, w dniu Imienin Wodza Narodu — Marszałka Piłsudskiego, odbyła się o godz. 6 rano na Rynku w Katowicach pobudka, urządzona przez wojsko.

Orkiestra odegrała uroczysty hejnał, poczem nastąpił przemarsz przez ulicę miasta.

O godz. 9 rano odbyło się uroczyste nabożeństwo w kościele katedralnym św. Piotra i Pawła, które odprawił w asyście gen. wikariusz Kurji Biskupiej ks. Kasperlik. W nabożeństwie wzięli udział przedstawiciele władz z P. Wojewody dr. Grażyńskiego na czele.

M. in. zauważyliśmy: dowódce 23 dyw. piech. gen. dr. Zajęca, naczelnika Wydziału Przyd. Śl. Urzędu Wojew. dr. Salona, prezesa D. K. P. Katowice inż. Dobrzyckiego, wiceprez. Sądu Anel w Katowicach p. Osrowska, prok. Rasna, prezesa Dyrekcji Poczty i Telegrafów p. Kunzego, prez. Dyr. Cel p. Debickie-

go, starostę pow. katow. dr. Seidlera, główn. kom. Policji Wojew. Śl. insp. Kocura, wicedyrektora Pol. w Katowicach p. Gebhardt i L. burmistrza m. Katowice dr. Górniaka; poza tem: Korpus oficerów W. P., korpus oficerów policji, kompanie honorowe wojska i policji orkiestry wojskowa i policyjna, tudzież młodzież szkolna pod dozorem nauczycielstwa i licznie zebrane obywatelstwo.

O godz. 11 we wszystkich szkołach powszechnych, średnich i zawodowych odbyły się uroczyste poranki. W skład programu poranków weszły odczyty o Marszałku Piłsudskim, śpiewy, deklamacje itd.

Między godz. 11—13 na ręce Pana Wojewody dr. Grażyńskiego składano życzenia dla Pana Marszałka Piłsudskiego.

Uroczystość zakończono Akademją, która odbyła się w Teatrze Polskim.

Pod uwagę i ocenę całego społeczeństwa polskiego na Śląsku.

Katowice, 20. marca.

Okres wyborczy mamy poza sobą. Zarówno zwycięzcy, jak i przegrani, mają obecnie czas i sposobność do spokojnej i rzeczowej oceny rzeczywistości i obmyślenia programu i taktyki na przyszłość. Jeżeli zaś gdzie, to właśnie na G. Śląsku, gdzie społeczeństwo polskie znajduje się nadal w obliczu zachłannych rakusów jednolitego germanizatorskiego bloku, obowiązują wszystkie partie i obozy polskie taka ocena sytuacji i taka taktyka na przyszłość, by zapewnić one mogły dalszy rzetelny rozwój interesów ludu polskiego i dalsze przezwyciężenie germanizatorskich wpływów.

Jaskrawem zaprzeczeniem scharakteryzowanego powyżej stanowiska, które obowiązywać winno wszystkich Polaków na Śląsku bez względu na ich partyjną przynależność, jest treść okólnika nr. V., rozeslanego pod L. dz 888-28 z ramienia „Głównego Komitetu Wyborczego Śląskiego Katolickiego Bloku Ludowego Katowice, ul. Sobieskiego 11. Okólnik ten wydany dnia 13. marca br., a więc w dwa dni po wyborach do Senatu, rozesłany został do wszystkich miejscowych komitetów wyborczych wspomnianego Bloku. Okólnik ten we wstępie swoim przy ocenie wyników wyborczych dzieli społeczeństwo polskie na dwie kategorie: „Uświadomionych i nieświadomych”. Za „uświadomionych” uważa okólnik tylko tych, którzy głosowali na listy p. Korfantego. Po tej „charakterystyce”, którą można łatwo przeboleć, przychodzi ustępy dalsze o treści tak uderzającej, że powinna ona wywołać w całym społeczeństwie należyte zastanowienie i bardzo surową ocenę. Czytamy mianowicie w tym okólniku co następuje: „Prosimy Sz. Miejscowe Komitety Wyborcze ażeby wszędzie tam, gdzie niema jeszcze kół „Chrześcijańskiej Demokracji, Chrześcijańskich Związków Zawodowych, Związków Kółek Rolniczych, Katolickiego Tow. Polek, i Narodowego Zw. Powstańców i b. Żołnierzy, przynajmniej jedno z tych Towarzystw w najbliższych dniach założył i do Głównego Biura Chrześcijańskiej Demokracji doniósł”.

„Pozatem należy wstąpić do innych miejscowych towarzystw, aby takowe oparowały (!), zdźw w przeciwnym razie opamiętaj się sanatorzy”. (!?)

„Towarzystwa, stojące na gruncie narodowym i katolickim należy złączyć, jak to już w poprzednim okólniku pisaliśmy, pod nazwą „Zjednoczenie Katolickich Towarzystw i Związków”. Do zarządu zjednoczonych towarzystw i związków winno delegować każde Towarzystwo po jednym członku, zaś wdział wykonawczy tego zarządu może się składać z trzech do pięciu członków.

„Uroczystości narodowe należy obchodzić wspólnie z towarzystwami i związkami, które należą do zjednoczenia”.

„Towarzystwa i Związki, które oświadczyły się za sanację, jak i towarzystwa, które stały po stronie N. P. R. należy omiać i zerwać z nimi wszelki kontakt łączności. Żadnych uroczystości narodowych, czy też przedstawień teatralnych, koncertów nie należy z temi towarzystwami wspólnie r. zadzać”. (!?)

Rozumiemy dobrze, że rozgoryczenie, jakie opanowało p. Korfantę po klęsce wyborczej, nie może dądatnio wpływać na jasność jego umysłu i spokojną ocenę sytuacji. Jeśli taki spodeziewał się ośm mandatów i zakładał się co do tego, jak to czynił p. Korfanta, a dostał tylko trzy mandaty, to niewątpliwie jest to zawód wielce srogi i dokuczliwy. Sądźmy jednak, że byłoby lepiej zarówno dla samego p. Korfantego, a zwłaszcza dla powagi tych części społeczeństwa, którym p. Korfanta narzuca się ze swem przewodnictwem, by okólnik o tak kompromitującej treści, jak wyżej przytoczone, nie ukazywały się raczej. Okólnik ten mianowicie odzwierciedla swą treścią i tonem te wszystkie cechy i przywary, które wnosil p. Korfanta do życia w okresie przedwyborczym.

A wiadomo wszystkim dobrze, a p. Korfancemu chyba najlepiej, że zalęcena o podobnym charakterze, jak w omawianym okólniku, przyniosły p. Korfancemu sromotną porażkę. Jeśli tedy metody te nie wytrzymały dotychczas próby życia, i to w okresie, gdy nieznan był jeszcze całkowicie wyraz opinii społeczeństwa, to czyż p. Korfanta sądzi, że metody te przyniosą mu szczęście na przyszłość? Wszak treść omawianego okólnika stanowi jaskrawą chęć wnoszenia w życie polskie na Śląsku dalszej nieprzejdanej

walki, z której korzyść z natury rzeczy czerpać beda tylko germanizatorzy i linie wywrotowe elementy. Wynik wyborów wykazał w sposób dostatecznie jasny, że obrzydła część społeczeństwa w Polsce i na Śląsku opowiedziała się za współpracą z Rządem Marszałka Piłsudskiego. Skład osobowy Obozu Współpracy, gdzie widzimy przedstawicieli wszystkich klas i interesów na to, że społeczeństwo odwróciło się z odrazą od hasel, reprezentujących nieprzedane partyjnictwo i zalęcających wzajemną wrota w społeczeństwie.

Jesteśmy świadkami że szereg grup w społeczeństwie, zachowujących się dotychczas w sposób nieprzychylny do Marszałka Piłsudskiego i jego Rządów poddaje dziś rewizji swoje dawne stanowisko i widzi konieczność rzeczowego ustosunkowania się do prac Rządu i obozu Rząd ten popierającego. Od „Śląskiego Katolickiego Bloku Ludowego” nie wymagamy bynajmniej upokorzenia się przed elementem, któremu wybory przyniosły zwycięstwo, nikt również nie może zabronić komukolwiek prowadzenia swych odrębnych prac polityczno-społecznych na Śląsku. Równocześnie jednak nie wolno n'komu, a zwłaszcza nie wolno tego na Śląsku, zalecać hasel i metod, które istniejące różnice zdań chcą wyzyskać do podtrzymania atmosfery zagognienia i nastroju zarzety walki między poszczególnymi odtamami społeczeństwa. Jeśli zwycięska na Śląsku „jedynka”, umięjąc panować nad nastrojem, — wynikającym z potężnego sukcesu, nie pozwala sobie na odsadzanie przeciwnego obozu polskiego od współpracy na rzecz wspólnych interesów polskości na Śląsku, to tembardziej taka skromność byłaby na miejscu u tych, którzy odrzuciliwszy hasło wspólnego frontu polskiego w czasie wyborów, w dużym stopniu osłabili wyborczy sukces Polaków w tej dziedzinie. Uważamy mianowicie, że na Śląsku istnieją dość zasadniczych i wspólnych spraw, przy których realizowaniu i reprezentowaniu mogą się znaleźć i powinni się znaleźć wszyscy Polacy dobrej woli bez względu na swa partyjną przynależność i bez względu na dzielące ich dotychczas zapatrywania. Kto tego nie rozumie i nawet zleca wza-

jemne bojkotowanie się Polaków nawet z okazji uroczystości narodowych, ten z natury rzeczy wyrzuca się sam poza nawias społeczeństwa. Toteż mamy nadzieję, że okólnik, którego demoralizująca treść scharakteryzowaliśmy powyżej, spotka się ze słuszną krytyką i odrpawą nawet wśród tych sler, które w myśli zamiarów autorów tego okólnika miały się podjąć haniebnej roli dalszego rozbiłania społeczeństwa polskiego. Jesteśmy przekonani, że wszystkie uczciwe i rozsądne elementy w „Śląskim Katolickim Bloku Ludowym” oceniły ten okólnik jako niegodną prowokację, od której zaleceń należy się odwrócić.

Nakoniec chcemy stwierdzić, że p. Korfanta, któremu, jak nigdy przedtem, byłaby do twarzy rzecz: powściągliwość i dłuższe milczenie, ucieka się do okólników, w których wskazuje, że nie wyrzekł się ducha warcholstwa i zemsty. P. Korfanta wie chyba z długomiesięcznego doświadczenia prowadzonej z nami walki, że mamy przeciw niemu skuteczną broń, wobec której był bezzwrotny. Liczyliśmy na to, że po wyborach potrafi p. Korfanta zachowywać się na tyle wstrzemięźliwie, że nie będziemy potrzebować zaprzatć tego persona uważy społeczeństwa. Zasnaczym wręczcie, że mamy pod ręką dość nowego, interesującego materiału, który slywotko n. Korfantego, preparującego z takim tunciem wojownicze okólniki powyborcze, przedstawiliby w nowem bardzo mizerem świetle. Nie czynimy jednak tego, bo nie łakniemy łatwej satysfakcji i czynimy wszystko to, co by mogło sprowadzić całe społeczeństwo polskie na Śląsku na platforme lojalnej wymiany myśli lojalnego porozumienia i zgodnej współpracy wszędzie tam gdzie dyktuje to interes polskości i polska racja stanu na Śląsku. Chcemy wierzyć, że nie zawiedziemy się w oczekiwaniu, iż również w szeregach naszych dotychczasowych przeciwników — wbrew wszelkim podjudzającym podszeptom ich poszczególnych prowodyrów — spotkamy się z dawnością, która pozwoli nam na wzajemnie rozsądne traktowanie wspólnych zagadnień i wzajemną zgodną ich realizację, gdy tego wymagać będzie interes śląskiego ludu i interes Polski. E. R.

Na program Akademii złożyły się: przemówienie okolicznościowe, wygłoszone przez prof. dr. M. Szyszkę z Krakowa, Hymn Państwowy, odebrany przez orkiestrę teatralną i opera Moniuszki „Hrabina” w wykonaniu zespołu Teatru Polskiego.

Na Akademii obecni byli przedstawiciele Rządu z p. Wojewodą Drem Grażyńskim na czele, wszyscy konsulowie państw, mających swoje placówki w Katowicach, przedstawiciele organizacji społecznych i gospodarczych.

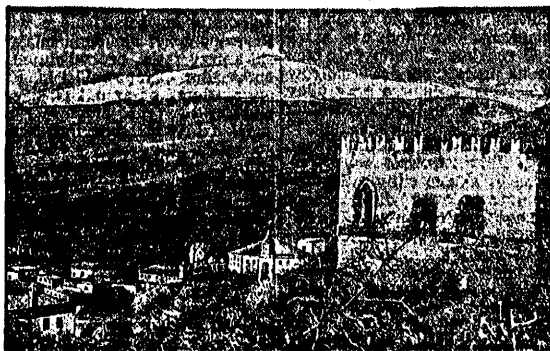
Dzień Imienin Marszałka na Śląsku.

Katowice, 20. 3. Wczoraj obchodzono na całym Śląsku uroczystości dzień imienin Marszałka Piłsudskiego. W kościołach odprawione zostały nabożeństwa na Intencje Marszałka. Po całym województwie rozkolportowano jednodniówkę o stosunku Marszałka Piłsudskiego do ludności i potrzeb Śląska oraz rozlepieno odezwy do ludu śląskiego. W Katowicach zmieniono nazwę ulicy Warszawskiej na Józefa Piłsudskiego, również przemianowano szkołę Jagiellońską na „Józefa Piłsudskiego”. Zarząd miasta Katowice postanowił nadać mającemu powstać szpitalowi dla dzieci nazwę „Imienia Marszałka Piłsudskiego”. We wszystkich miejscowościach udekorowano gmachy urzędowe, dworce kolejowe i prywatne domy chorągiewami o barwach państwowych i nalenkami. Po szkołach odbyły się uroczyste poranki. Pisma wydały specjalne numery, poświęcone osobie Marszałka.

Depesze hołdownicze w dniu Imienin Marszałka Piłsudskiego.

Katowice, 20. 3. Redakcja nasza otrzymuje cały szereg odpisów depesz,

Znów trzęsienie ziemi na Sycylii.

Z powodu wulkanicznego swego pochodzenia narażona jest Sycylia na częste trzęsienia ziemi, z których największe zniszczyły przed 20 laty Messynę. Na obrazku widnieje wulkan Etna, potężna stożek wysokości 3279 m., okryty

wiecznym lodem, którego groźna czynność stoi w związku przyczynowym z trzęsieniami. Obecnie Etna dymi znnowu. W Messynie zaś odczuto równocześnie wstrząśnienia podziemne.

Jakie z okazji Imienin Marz. Piłsudskiego wysysłają liczne zreszenia, towarzystwa i instytucje itp. M. i. podaliśmy treść depeszy wysłanej na ręce P. Marszałka przez Stow. Osadników, emigrantów na G. Śląsku w Rybniku: „Zbrani członkowie Stowarzyszenia „Chodźców ze Śląska Czeskiego i niemieckiego na uroczystym posiedzeniu w dzień Twych Imienin śl. Ci Wielce Dostojny Panie Marszałku wyrazy czci i uwielbienia żyząc wszelkich pomyślności i najdłuższych lat życia dla chwaly drogiej naszej Macierzy Polskiej, od której doznajemy ciałge poparcia.” (R)

Uroczystość ludowa w M. Dąbrówce.

Mała Dąbrówka, 20. 3. W ubiegłą niedzielę odbył się w Małej Dąbrówce (pow. Katowice), uroczysty obchód ku czci Marszałka Piłsudskiego. O godz. 6-jej rano rozpoczęto uroczystość pobudką, potem o godz. 9.30 zebrały się towarzystwa i organizacje przed Domem Związkowym i w pochodzie udały się na nabożeństwo. Popołudniu odbył się bieg młodzieży W. F. i P. W. na dystans 800 i 1200 metrów. Wczorajem odbyła się na sali p. Szalonek Akademia, na której program złożyły się: Słowo wstępne prezesa miejscowej grupy Związku Powstań-

Zmiany na stanowiskach Wojewodów?

Warszawa, 20. 3. (Tel. wł.) W dniu wczorajszym w kołach politycznych rozszła się pogłoska, iż w niedługim czasie mają nastąpić dość duże zmiany na stanowiskach wojewodów i tak ustępuje wojewoda Białski. Na jego miejsce powołano zostanie wojewoda wileński p. Raczlewicz. Na stanowisko wojewody wileńskiego prianowany będzie obecny Minister Sprawiedliwości p. Meyszyniewicz, jego zaś stanowisko w gabinecie ma objąć wiceminister sprawiedliwości p. Car. Obecny wojewoda pomorski p. Młodzianowski ma objąć stanowisko wojewody wotyńskiego. P. Moch, dotychczasowy wojewoda wotyński ma być przeniesiony do centrali Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na stanowisko dyrektora departamentu administracyjnego. Nieobsadzone od dłuższego czasu województwo warszawskie ma objąć obecny Minister Komunikacji Romocki. Polskość te notujemy jedynie i obowiązuje dziennikarskiego, gdyż jak dotychczas, potwierdzenia ich z kół rządowych nie otrzymaliśmy.

ców Śl. p. Słabka, następnie referat redaktora Przybyły z Katowice, potem produkcje śpiewackie chóru „Wanda” pod kierownictwem p. Wróbla, dalej śpiew dzieci szkoły III pod kierownictwem p. Skowronka, naczelnika szkoły i deklaracje dzieci szkolnych, pod kierownictwem nauczycielki p. Kulagowskiej ze szkoły I. wręczenie obrazu świetlne z objaśnieniami redaktora Przybyły i żywy obraz „Hold Ludu Śląskiego Marszałkowi Piłsudskiemu. W Akademii wzięli udział przedstawiciele władz gminnych z naczelnikiem p. Kosmą na czele, organizacje społeczne i liczna publiczność, która wypełniła salę po brzezi

Z działalności Komitetu Floty Narodowej.

Zakładajcie koła miejscowe.

Warszawa, 19 marca.

Komitet Floty Narodowej po przeprowadzeniu reorganizacji ukonstytuował się na mocy ustawy z dnia 16 lutego 1927 r., wstępne prace jednak mógł rozpocząć dopiero po ogłoszeniu ustawy w „Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej” w dn. 23 marca 1927 r.

Czynności organizacyjne, założenie biura, porozumienie co do współdziałania z władzami rządowymi, wreszcie wykonanie wielkiej ilości druków spowodowały, że wysyła pism i druków mogła się zacząć w maju r. ub. Pierwsze poważniejsze wyniki pracy propagandowej w postaci wkładki członków otrzymane zostały we wrześniu r. ub. Miesiąc ten należy uważać za początek realnej działalności Komitetu. Od tego czasu liczba członków, członków korespondentów i kół miejscowych zaczyna stale wzrastać.

Należy zaznaczyć, że początek działalności Komitetu przypada na okres czasu wysoce niesprzyjający temu rodzajowi akcji społecznej: zbrojka na rzecz powodzenia, wybory sam. zdowe, uroczystości sprowadzenia zwłok Juliusza Słowackiego, wreszcie wybory do Sejmu i Senatu — wszystko to zmniejszało skuteczność prac Komitetu. Z wyżej wymienionych powodów większe miasta dotychczas nie zaczęły swych akcji, do której przystąpią po ukończeniu wyborów do Sejmu i Senatu.

Obecnie Komitet Floty Narodowej posiada 136 kół miejscowych, 820 członków korespondentów, rozszlanych po całej Rzeczypospolitej Polskiej, pracuje skutecznie, zbierając dobroczynną daninę na budowę Floty Narodowej.

Stan finansowy Komitetu Floty Narodowej przedstawia się następująco:

Aktywa.	
Kasa	1.159,5
Bank Gospodarstwa Kraj.	49.502,—
P. K. O.	2.365,96
Walory	3.116,—
Inwentarz	28,35
Koszty utrzymania biura	19.680,45
Druki i koszty organizac.	19.977,11
Subwencje udzielone	55.000,—
Ogółem zł.	153.526,02
Pasywa.	
Zebrane sumy	48.759,64
Z Min. Przem. i Handlu otrzymano	19.680,45
Kapitał	85.085,93
Ogółem zł.	153.526,02

Przewodniczący Kom. Fl. Nar.
 (—) Maciej Rataj, Marszałek Sejmu.
 Sekretarz Generalny Kom. Fl. Nar.
 (—) gen. M. Zaruski.

Popieraj przemysł rodzimy
A dasz pracę bezrobotnym.

W siódmą rocznicę plebiscytu.

Katowice, 19. 3.

W dniu dzisiejszym mija siódma lat od owego pamiętnego 20. marca 1921 roku, w którym lud górnośląski kartkami swymi, rzucanymi do urny, miał zdecydować o przynależności państwowo Górnego Śląska. W roku bieżącym szereg aktualnych, ważnych zagadnień, które zajmowały uwagę społeczeństwa sprawili, że rocznicę plebiscytową nie poświęciliśmy szerszej uwadze i uroczystości. Nie znaczy to bynajmniej, by pamięć o dniu plebiscytowym miała w nas zaniknąć. Aczkolwiek bez zewnętrznych manifestacji, towarzyszących zazwyczaj rocznicy plebiscytu, biegłemu pamięć do owych przelomowych czasów plebiscytowych, wśród którego lud górnośląski chciał zdecydować o swoim losie. Szerog bardzo ważnych przeszkód, niezależnych od woli ludu śląskiego, wywynał na to, że wynik plebiscytu nie przyniósł oczekiwanego i decydującego rozstrzygnięcia. Wole ludu śląskiego, zagrożona przez intrzygi zewnętrzne i tryumfary dyplomatyczne, trzeba było wzmocnić bohaterami i ofiarnym przelewem krwi trzeciego powstania.

Wracając myślą do tych czasów z dumą wspominalmy uporczywą walkę ludu śląskiego o wyzolenie, z sympatją pielęgnujemy w swój pamięci wszystkie czyny ofiarnych przedwojenników, którzy nie żalowali pracy trudu i mienia przy urzeczywistnieniu wielkiej tęsknoty polacenania naszej ziemi z Polską Macierzą.

Pismo nasze, które zeszłego roku poświęciło wysiłkiem plebiscytowym śląskiego ludu szereg wycherpujących opisów i w tym roku w związku z siódmą rocznicą plebiscytu poświęcił tym pamiętnym wydarzeniom szereg feljetonów pod tytułem: „Wojna papierowa o Górny Śląsk” — plóra p. Kazimierza Sosnowskiego. W feljetonach tych odtworzymy dzieje jednego z ważnych działań walki plebiscytowej, a mianowicie ówczesną propagandę prasową w szerokim tego słowa znaczeniu. Z treści tych feljetonów Czytelnicy nasz, pamiętający i przeżywający czasy plebiscytu, ujrza na nowo w swej wyobraźni przebieg jednej z galerii pracy, włożonej w pamiętną kampanię plebiscytową.

Wspomnienia te winny zarazem wskazać nam, że walka o Górny Śląsk, aczkolwiek już w innych warunkach i okolicznościach, toczy się nadal i bynajmniej nie jest zakończona. Walka ta to obowiązująca nas wszystkich dalsza uporczywa praca nad ugruntuowaniem polskości i kultury polskiej na Śląsku, nad poprawą bytu ludu pracującego Śląska, praca wraca w tym kierunku, byśmy wszyscy w odzyskanej tyłoma wysiłkami Ojczyźnie czuć się mogli jak synowie jednej wielkiej, tworząca pracą i podniosłą atmosferą przemiłności, rodziny.

Sprawa „Roty”.

W ostatnich dniach prasa polska domagała, że p. Calonder, Prezydent Komisji Mieszanej, nawiązując do treści skargi Volksbundu, żądającej się na rzekome stosowanie pieśni „Roty” w szkołach mniejszościowych w Województwie Śląskim, wystosował tak zwane avis, w którym, opierając się na 133-cim artykule Konwencji genewskiej wypowiedział się przeciw śpiewaniu „Roty” w ogóle we wszystkich szkołach Województwa Śląskiego. Do treści tego avis powrócimy w najbliższym czasie i wykażemy bezzasadność życzenia p. Calondera. — Dziś chcemy wskazać na to, że nowe orzeczenie p. Calondera, w sposób tak skwapliwy wybiegające nawet poza zakres skargi Volksbundu, spotkało się w całej prasie polskiej z rzadko spotykaną jednomyślną odprawą i dala powód do bliższego przyjrzenia się metodom pracy, stosowanym przez prezydenta Komisji Mieszanej, który to metodom „Polska Zachodnia” od chwili swego istnienia poświęcała systematyczne uwagi i rozprawy. Dziś możemy z satysfakcją stwierdzić, że czynność stanowiska „Polski Zachodniej”, która w swej krytyce wobec p. Calondera niczaj była całkowicie odosobniona, dziś podziela niemal całą prasę polską, postępującą się materiałami i wywodami, które dawno już znajdowały się na łamach naszego organu.

W związku z powyższym możemy donieść, że w najbliższą środę odbędzie się w Ministerstwie Spraw Zagr. w Warszawie konferencja z udziałem p. Wojewody Dr. Grażyńskiego, na której omawiane będzie stanowisko p. Calondera wobec „Roty”. Nie przesądzając treści odpowiedzi, jaką prześle nasze władze na orzeczenie p. Calondera, już dziś możemy wyrazić opinie, że w omawianem orzeczeniu p. Calondera, podobnie jak w wielu poprzednich orzeczeniach, wykazał charakterystyczny brak głębokoego wnikięcia w zagadnienia mniejszościowe na Górnym Śląsku i brak psychologicznej wnikiwości, wprost nieodzwone dla człowieka, piastującego tak ważne i poważne stanowisko. Oto p. Calonder w sposób zupełnie niepotrzebny zmobilizował przeciw sobie całą opinię polskiego społeczeństwa, które dziś z tem większą czujnością obserwuje ducha i metody pracy, widniejące w dokumentach p. Calondera.

Każdy podoficer rezerwy

powinien być zorganizowany

w Ogóln. Zw. Podoficerów Rezerwy R.P.

Zgłoszenia: Katowice, Plebiscytowa 1, IV piętro

List z Zakopanego.

Kochani moi!

Siedząc na Śląsku, wśród ustawicznie dymiących kominów, nawet wyobrazić sobie nie możemy, jak cudownie, wprost bosko, wygląda obecne Zakopane!

Stanowczo śmiem twierdzić, że ono w tym roku okazało w pełni swoją krasę.

I chociaż Prlak z reguły chwali jedynie to, co jest zagranicą, wzgl. zaczerpnie (bez względu na to, czy to „coś” rzeczywiście godne jest pochwały) — pięknem zakopiańskim zachwyczał się tym razem Niemiec od Francuza, Czechu, Niemca czy też Żyda.

Zaiste, — piękne są Tatry!

Po odwilży przez kilka dni krażyły w powietrzu płatki śniegu, jak gusty rój białych motyli. Masy śniegu coraz grubszą warstwą otulały góry, pokryte wysokopinnym lasem.

Następnie ścił mróz i przerzedziły się chmury. Wiatr pognał je w dal, a naszym oczom przedstawił się przepiękny krajobraz: rozbiłony śniegiem świat Tatr, iskrażący się miliardami gwiazdek w złocistych promieniach słońca.

Oczywiście, piękna tego, jakim ono jest w rzeczywistości, przypuszczam, nie zdola odtworzyć ani jeden artysta-malarz, nie wyspiewa w całej pełni ani jeden poeta.

Okres wielkiego postu nie różni się tu zbytino od minionego karnawału: wówczas „jazzbandowali się” Polacy, obecnie „charlestonują się” Żydowie. I tyle.

Z powodu nierówności terenu na Krokwi i Jaworzynie miłośnicy nart ustawicznie rozbiłają słowy sobie i innym. Ale widocznie nikogo to nie przeraża, skoro właśnie w tych dniach urządzają znowu międzynarodowe zawody narciarskie o mistrzostwo Polski.

Pensionaty prawie wszystkie są przepełnione, choć niektóre z nich drą skórę, licząc „tylko” 20 zł. od osoby za codziennie utrzymanie.

Najbardziej ożywionym ze wszystkich pensjonatów bezsprzecznie jest „Cieszyńska”, gdyż wszyscy goście chorują tam dla urozmaicenia sezonu na... bęknuki. Nie byłoby tego urozmaicenia, gdyby nie „czarodziejska” studnia „Cieszyńska”, z której komisja lekarska zabroniła ostatnio używać wody.

Piszęcy te słowa proszę Was, kochane Czytelniczki i Sympatyczni Czytelnicy, abyście nie przerażali się temi wiadomościami i jeśli kto z Was tylko może, — niech najbliższymi pociegiem wyjeżdża do Zakopanego.

A nie pożałuje, bo naprawdę: piękne są Tatry w zimowej szacie! — habe.

ZOFIA KOSSAK-SZCZUCKA.

Beatum Scelus.

21) (Ciąg dalszy.)

— Ciało nędzne grzesznika! — zawołał gromko. — Ciało z błota ulepione, przez Chrystusa odkupione, na chrzście świętym oczyszczone, przez szataną zaś spłagawione: słuchaj mnie i odpowiadaj! Chwalisz-że Boga w Trójcy Jedynego, Jezusa Chrystusa, Pana Naszego Zbawiciela, i Najświętszą Dziewicę Marię, Matkę Jego?

— Chwalę Boga Wszechnoścącego, Syna Jego Jedynego i Marię, Pannę Najświętszą, z której miłosierna sprawa opuścił mnie szatan co ino — odparł opętany powoli.

I wraz pot zimny zrosił jego czoło, a on, oczy przymknięwszy, leżał znowu, bokami robiąc, bo był wiele strudzon. Naokoło wszczął się gwar. Florentyjscy kapcy patrzyli na udrzwionego z podziwem, mążster z niedowierzaniem, a gospodarz, który z żoną i dziećmi skrył się do jawnicy przed najściem szataną, wysłuchał z ciekawości otworu rozczochraną głowę.

Wyjdźże, messer Antonio! Mój — wyjdź śmiecie, niema już demona! — wołano.

— Widzieliście go. Jak przez wodę uciekał? —

— Przed czym zaś bieżał tak nagle? — spytał nieufnie gospodarz, rozglądając się wokół ostrożnie.

Lecz po prawdzie iikt mu nie umiał na to odpowiedzieć. Jedni sądzili, że cud sprawiła sama bliskość Rzymu, inni, że egzorcysty przeora z Imoli, które ściagały demona, nie dając mu spocząć. Dominikanin milczał zadumany. Tymczasem chory niepostrzeżenie dźwignął się na nogi, a podszeźszy kilka kroków, gdzie stał „Cassus Belli”, ukłnął przed kołem, modląc się modlitwą przerywaną rzewnym płaczem.

— Na Boga! patrzcie, on leśsze szalony! — krzyknęli niektórzy.

Ale panu Sapieżu włosy stanęły na głowie. Zrozumiał nagle, czemu uciekał szatan i do kogo teraz człek ów nieszczęśny się modlił...

— Wybaczcie śmiałość mą, Dostojny Panie — rzekł braciśkie, podchodząc do Wojewody z szacunkiem, ale słaby mój umysł męczy się w zagadce. Byliście wraz z nami świadkami cudu, pomóżcie mi tedy go pojąć. Jaka ślisa przegnała szataną, na którego od dwu miesięcy nie pomagają żadne egzorcysty ni modlitwy? Pytałem tych panów kupców, czy jakich świętości przy sobie nie mają, ale oni handlują tylko sukniem i skórami. Mo-

że tedy wy je posiadacie? Jadąc z Rzymu, wieziecie pewne jakoweś wielkie relikwie?

Ciemny rumieniec oblał twarz pana Sapiechy.

— Nie myślisz się, bracie — odparł — że świętości wiozę z sobą, i to znaczne. Niewątpliwie również one to, a nie co innego, przegnały swą mocą szataną. Pokazać ci ich jednak nie mogę, gdyż pleczęryzm iestem i ślub uczyniłem, że ni nazwiska mego nie wyjawię obcomu, ni świętości onych nie ukaze, aż stanę na miejscu, gdzie je złożyć zamyśliłem.

Zakonnik schylił nisko głowę, na znak, że ślub szanuje, lubo dziwny, i pytałniami nalegał więcej nie będzie.

— Konę tam czekać! Ruszamy! — krzyknął Wojewoda. A zwracając się do braciśka, zapytał niedbale: — Cóż zaś zamierzasz czynić teraz, frater?

— Gdy chlory odpocznie, wykapiemy go i ochłodzimy, a noca, chłodem, dojdziemy do Rzymu.

— Do Rzymu? Po co? — skoroście już łaski dostapili, a cel osiągnęli... Toć lepiej wam nie mieszkając wracać do Imoli.

— O nie! — zaprzeczyl gorąco Dominikanin. — Do Rzymu nam trzeba co prędzej, Bogu dziękować a wiadomość o tak wielkim cudzie zanieść. Niezmierzna to będzie radość dla najprzewielebniejszego Ojca generalnego. Nie uwier-

zyście bo, dostojny i szlachetny panie, wiele zakon nasz cierpi obecnie ponieża a gzygot od Kongregacji Jezusowej.

Cieżko znieść pychę tych Ojców, co wszędzie rządzą, chcą się, a nas za żebraków, za lichych prostaków i nieuków uważają! (Franciszkanoem też dopiekają, choć nie tak.) Ale Bóg czuwa nad niewinnością i łaskę swoją nam okazał... O, niechże Ojcowie Jezuiti wiedzą, niech słyszą, gdzie się cudzą dzieją! Nie u nich! — U prostaków i nieuków, u Dominikanów! Nie spoczę aż najprzewielebniejszemu Ojcu generalnemu radosną nowinę zaniosę.

— Bodażę drogę ponieśli! — westchnął w myślí Wojewoda.

Ze zaś właśnie pacholcy prowadził konia, a tabor gotowy czekał tylko na znak pana, pożełną skiniemien głowy zakonnika, i wskoczywszy na siodło, ruszył stępa przez wożam.

— Wasza Dostojeńść — rzekł Hornowski, podjeżdżając — na jeziorze pełno ryb śniętych pływa po wierzchu, że tylko bruchci błędnia. Byłem, gdy polik konie, i aż dziw mienę zdział.

— Bo demon wgnany pomścił swój gniew na niewinnych stworach Bożych, jako nieraz bywa — odparł Wojewoda. — Uważaj Waszeć, czy wszystko w porządku, bo zaraz za miastem pojedziemy w skok.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Związek Kooperatystów do mieszkańców m. Katowic.

Spółdzielczość Spożywców — jako środek na udrowienie stosunków gospodarczych, droga do dobrobytu najszerzej mas spożywców i szkoła apokaliptyczna wszystkich dla dobra wszystkich — została wypróbowana w krajach, które: w innych dziedzinach życia społecznego mogą nam służyć za przykład. Spółdzielczość Spożywców ugruntowała się także i w wielu miastach, ośrodkach fabrycznych i wsiach Polski.

Na terenie Śląska już od dłuższego czasu czynione są starania rozszerzenia ruciu spółdzielczego spożywców, opartego na zasadach ideowych, organizacyjnych i gospodarczych, wyznaczając możliwość powtórzenia się niepowodzeń, jakich byliśmy świadkami w okresie gospodarczego usamodzielnienia się narodowe i chwilności życia gospodarczego Polski.

Do akcji budowy spółdzielni spożywców — jako społeczeństwo koniecznej, przystąpić wmi także mieszkańcy Katowic.

Katowice, stolica Województwa, największe miasto Śląskie i ośrodek życia społecznego, winno być nawet przykładem.

Tutaj powinna powstać największa, najspółdzielniejsza postawiona, o dużym rozmachu gospodarczym i ideaowym. Spółdzielnia Spożywców.

Celem tej Spółdzielni winno być:

1. Utrzymywanie szeregu sklepów spożywczych i specjalnych, w których ludność mogłaby się zaopatrywać w zdrowy i niedrogi towar.
2. Prowadzenie piekarni, masarni oraz innych wytwórni, którychby były wzorem dla prywatnych przedsiębiorstw — jak należy dbać o dobro spożywców.
3. Podejmowanie prac kulturalno-oświatowych, — zmierzających do podniesienia świadomości i solidarności społecznej członków.

Przez Spółdzielnię można umorować ceny towarów na rynku handlowym, usunąć chorobliwe objawy tego handlu, zaoszczędzić dla każdego człowieka pewne sumki w postaci rocznych swotów od zakupów, gromadzić fundusze społeczne, które obracając będzie można na rozszerzenie działalności Spółdzielni i na cele kulturalno-oświatowe. Obecnie niemożono już obaw o istnienie Spółdzielni, gdyż minął okres dewaluacji polskiego pieniądza, byłobyśmy gremialnie przystępowali na członków, byłobyśmy wprowadzili się w Spółdzielni i wypełniali przyjęte na siebie obowiązki członkowskie — być byśmy dzielnych i uczelnych kierowników postawili na czele Spółdzielni.

Komitet Organizacyjny Spółdzielni w Katowicach

Bank Gospodarstwa Krajowego w Katowicach

udzielać będzie kredytów budowlanych.

Z dnem 15. III. br. został przy Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Katowicach uruchomiony dla dzielnicy Śląskiej Wydział kredytów budowlanych, z własnych funduszy Banku.

Pożyczek budowlanych z własnych funduszy Banku Gospodarstwa Krajowego udzielać się będzie na budowę domów murowanych, wznoszonych w miastach powiatowych, oraz miejscowościach, w których mocą uchwały Rady Nadzorczej, zatwierdzonej przez Ministra Skarbu, Bank może udzielać pożyczek długoterminowych w listach zastawnych B. G. K.

Pożyczki te, oprocentowane są na 9% procent rocznie, a udzielane będą na czas budowy z tem, że po ukończeniu budowy mają być albo spłacone, lub skonwertowane na pożyczki długoterminowe w 7% listach zastawnych B. G. K.

Do podania winny być dołączone następujące dokumenty:

- 1) plan budowy, zatwierdzony przez władze budowlane,
- 2) szczegółowy kosztorys budowy z wymienieniem wartości robót wykonanych, oraz kosztów robót pozostałych do wykonania.

3) wyciąg z księgi wieczystej, wgl. wyciąg hipoteczny,

4) wyciąg z księgi posiadłości gruntowej, wgl. wzgl. arkusz gruntowy.

Wysokość pożyczki nie może przekraczać z reguły 50%, najwyżej zaś 65% przypuszczalnej wartości nieruchomości po ukończeniu budowy.

Wyplata przyznanego na budowę kredytu, dokonywane będą ratami, w miarę postępu robót.

Pierwsza wyplata przyznanego kredytu może być uskuteczniiona nie wcześniej, jak po przeprowadzeniu przez budującego robót budowlanych na sumę wynoszącą najmniej 20% kosztów budowy.

Kredyty powyższe są identyczne z kredytami, jakich B. G. K. udziela na obszarze całego Państwa, a z których dotychczas dzielnica Śląska nie mogła korzystać.

Szczegółowych informacji udziela Wydział kredytów długoterminowych Banku Gospodarstwa Krajowego w Katowicach.

Z działalności Miejskiej Kasy Oszczędności

w Katowicach.

Dalsze kredyty na cele budowlane i gospodarcze.

Katowice, 9. 3.

(br.) Kuratorjum Miejsk. Kasy Oszczędności w Katowicach uchwało na posiedzeniu w dniu 17. III. dalsze kredyty na cele budowlane i gospodarcze w sumie zł. 150.000. Woheć powyższego uchwalono w bieżącym miesiącu na ten cel łącznie około 1 miliona zł.

Poniżej napływają ustawicznie nowe wnioski o pożyczki a środki obrotowe Kasy wzrastają przeciętnie o 1 milion zł. miesięcznie, zachodzi możliwość szerokiego uwzględnienia potrzeb gospodarczych naszej dzielnicy, co bez wątpienia wpłynie dodatnio na catofektu rachundu handlowego w Wojew. Śląskiem.

Ugruntowanie się wartości szerokiej mas zaufania do złotego, jest fundamentem dla naszych Kas Oszczędności, które stać się mogą instytucjami o niebywale doniosłym znaczeniu gospodarczym dla naszego państwa.

Przy tej sposobności zwraca się uwagę poszukującym pożyczek, aby zwracali się z wnioskami bezpośrednio do Kasy, a nie przez pośredników, gdyż komplikuje to jedynie załatwienie sprawy i powoduje niepotrzebne koszty.

wicach ustalili przystępne warunki należenia do Spółdzielni: Udział proponowany jest w wysokości 25 zł. bez dodatkowej odpowiedzialności, płatny jednorazowo lub w dowolnych ratach w przeciągu roku.

Z chwilą zgłoszenia się odpowiedniej ilości członków, zwołane zostanie Zgromadzenie Założycielskie, które wybierze kierowników — i Spółdzielnia rozpocznie działalność gospodarczą.

Wzywamy wszystkich, którzy doceniają war-

tość Spółdzielczości, aby przystępowali na członków.

Informacje i deklaracje otrzymywać można w następujących instytucjach:

1. Związek Kooperatystów Wol. Śląskiego — Katowice, Stawowa 3 od 8—15.
2. Związek Pracowników Umysłowych Przemysłu, Handlu i Samorządu, Katowice, ul. Andrzeja 29.
3. Związek Nauczycielstwa Szkół Powiatowych, Katowice, ul. Andrzeja 6, od 16—19.

KAZIMIERZ SOSNOWSKI.

Wojna papierowa o Śląsk Górny.

(Ze wspomnień plebiscytowych — w siódmą rocznicę głosowania).

Boje o Śląsk Górny były wielkie i wysilające. Zdobywali Polacy ten kraj najrozmaitszą bronią, a więc orężem, dyplomacją, słowem, piśmie, rysunkiem, prasą, uświadamianiem, podróżami Ślązaków po Polsce, teatrem i kinoteatrem. — a w walce tej brało udział tysiące szermierzy różnego rodzaju.

Ze najważniejszych i najkuteczniejszą bronią w tym boju był bagnet i karabin, nikt w to wątpić nie może, ale nie można też lekceważyć zdobywczy rzetelnych, które osiągnęliśmy drogą propagandy. Słowo żywe, którym się siało uświadamienie polskości na wicacach, przyniosło zapewne skutki najpokaźniejsze, lecz nie bez dużego znaczenia była też walka prowadzona środkami artystycznymi i literackimi, które nazwiemy „wojną papierową”.

Regularny ogień w tej „wojnie” stanowiła prasa, gdyż walka dziennikarska od początku okresu plebiscytowego aż do jego ukończenia stale odnawiać musiała oszczerze ataki wroga, bądź sama go atakować, później atoli przybyć musiała jej w pomoc ruchoma rezerwa w postaci pism ulotnych, które zlenacka i przygodnie przypuszczała szturm na słabe pozycje nieprzyjaciela. Ta armia pomocnicza operowała głównie ironia, dow-

nem, szyderstwem, satyrą, — bronią — jak wiadomo — wielce skuteczną.

W tej walce podziadowo byliśmy przeważnie w ofensywie i to pomyślnie prowadzonej. Sztab generalny tej armii pomocniczej stanowiła „Komisja Propagandy”, złożona z przewodniczącego Dr. Konkiewicza i szefów Wydziałów Kom. sariatu, która na regularnych posiedzeniach obmyślała plany kampanii, wyszukiwała słabe pozycje nieprzyjacielskie, polecała referentom opracowanie tematów, przyjmowała i zatwierdzała lub odrzucała przedłożone elaboraty i pomyśla, oddawała je „Wydziałowi Wydawniczym” do wykonania, skąd gotowa amunicja rozchodziła się do powiatowych Komitetów.

Przygotowanie artyleryjskie.

Niejako przygotowaniem artyleryjskim do tej walki był okres wydawania różnych broszur i książeczek treści historycznej, ekonomicznej, religijnej, kalendarza Wojnara itd., który trwał dość długo. W miarę, jak zbliżało się ostatni okres rozstrzygający, walka przybrała inny charakter i w ostatnich miesiącach rozgorzał żywy i szybki ogień karabinowy, granatów i kuloblotów. Amunicje tego gorącego, ostatecznego okresu walki, stanowiły odezwę, ilustrowane plówki ilustr. karty pocztowe, afisze, plakaty ralepki i szablonowe napisy, a w dostarczeniu jej wespół nas wydanie także Komitetu Śląskie z Warszawy, Krakowa i Poznania.

Huraganowy ogień odezw polskich i niemieckich.

Odezwy nasze, drukowane w nakła-

dzie od 300.000 do 500.000 egzemplarzy na ćwiartce lub połowce gazetowej strony, zawierały na jednej stronie tekst polski, na drugiej niemiecki, ułożony w ten sposób, że główne myśli i zasadnicza treść były w oko wielkimi czcionkami.

Tematem ich było przypomnienie krzywd wyrządzonych Polakom śląskim przez Prusaków, uciążliwie położenie Niemców z powodu przegranej wojny, odpięcie kłamstw i oszczerstw haka-tystycznych o Polsce, porównywanie przyszłości gospodarce w związku z oboma państwami, motywy religijne, narodowe, militarne, podatkowe. Niektóre z nich były ilustrowane rysunkami oryginalnymi, niektóre reprodukcjami z satyrycznych pism niemieckich.

Najlepsze wyobrażenia o ich rodzajach, tematach i celach da podanie ich tytułów: „Oddanie zrabowanego byłą państwowo koalicji” (z ilustracją). „Rumuńska sztuczka Prusaków (o wywiezieniu robotników Polaków ze Śląska, by ich nie dopuścić do głosowania)”. „Państwowe długi Niemiec a Polski” (z ilustracją). „Wie sieht die deutsche Gleichberechtigung aus?” (zestawienie jaki procent Niemców, a jaki Polaków był dopuszczony do wyższych stanowisk). „An aufrichtliche helmattreue Oberschlesier” (do emigrantów z humorystyczną ilustracją z „Ulka”). „Do Polek Górnośląskich” (z ilustracją). „Polska reforma rolna”. „Do Katolików Górnośląskich”. „Prawda o podatkach w Polsce i w Niemczech”. „Magnaci niemieccy za Polską”. „Roboty przymusowe w Niemczech”. „Wybita godzina rozstrzygająca” (o ustaleniu wysokości odszkodowań niemieckich). „Do wszystkich

Stuchawka NORA-BABY
jest aktualnym wyrazem techniki radiowej.
GŁOŚNIKI-NORA
są precyzyjnie wykonane i odbierają muzykę i mowę do słuchania naturalnie.
ZADAC WSZĘDZIE SŁUCHAWKI z GŁOŚNIKAMI NORA

O zakład dla kalek.

Na łamach naszego pisma poruszano niejednokrotnie bardzo ważną sprawę dotyczącą kreowania Wojewódzkiego Zakładu dla kalek, po myśli Ustawy z dnia 6. V. 1920 r.

Podnoszono też niejednokrotnie, że sprawa ta jest niezmiernie pilną, gdyż na obszarze Województwa Śląskiego znajduje się około 500 kalek, pozbawionych wszelkiej opieki.

Przypuszczamy, że czynnikmi miarodajne zainteresowały się tą sprawą i przewidziały na te cele w budżecie na rok 1928/29 odpowiednie kredyty.

Zamiar zakupienia na ten cel leżnicy Spółki Brackiej w Tarn. Górach, należy powitać z uznaniem, Budynek to bowiem najlepiej nadają się na urządzenie Zakładu.

W interesie nieszczęśliwych kalek oraz i związków komunalnych leży jak najszybsze zrealizowanie istniejących w tej dziedzinie zamiarów, o czego przyczyni się niewątpliwie w wielkiej mierze stumiljonowa pożyczka, którą Województwo postanowiło zaciągnąć.

Czy jesteście już członkiem

Związku Obrony Kresów Zachodnich?

4. Centralny Związek Górników w Polsce, Katowice, ul. Marjańska 3.
5. Administracja „Śląskiego Głosu Po.anego” u Marsz. Piłsudskiego 20.
6. Administracja „Polski Zachodniej” ul. Jag.ellońska 5.
7. Administracja „Gazety Robotniczej”, ul. Teatralna 16.

Katowice, dnia 18 marca 1928 r.

Związek Kooperatystów Województwa Śląsk w Katowicach.

bezrolnych, robotników, służby i małorolnych na G. Śląsku”, „Albo święta przyszłość i dostatek, albo wywłaszczenie i dziadowski kosztur”, „W Niemczech nadmiar, w Polsce brak rak do pracy”, „Jak zrozumieć ogrom długów niemieckich”, „50 rodzajów podatków w Niemczech (z reprodukcją humorystycznych ilustracji niemieckich)”, „Niemiecko-żydowskie machinacje, czyli walka przeciw marce polskiej”, „Nadszedł dzień kary i upokorzenia” (o zajęciu Nadrenji przez Koalicję), „Niemiecki a polski samorząd dla G. Śląska”, „Niemiecki bandytyzm na G. Śląsku”, „Bajki o polskiej biedzie i drożyznie”, „Niemcy fałszują polskie gazety” itd.

Do powyższej nie kompletnej jeszcze listy odezw, głównie przez n. Kowalczyka i podpisanego redakcyjnych, — przybywa jeszcze kilka innych z osobistymi podpisami gen. Hallera, biskupa Kłosego i pułkownika Chroboka, oraz przez niektóre Komitety powiatowe w miarę potrzeby lokalnie wydawane odezw. Także i Oberschlesische Volkspartei wydawała od siebie odezw, a i poszczególne Wydziały naszego Komisarjatu nisłają je do różnych zawodowców, jak techników, kolejarzy itd.

Rozpowyszcznianie takiej masy druków wymagało ogromnego nakładu pracy i sprężystości, z czego nie wszystkie podobno Komitety powiatowe należycie się wywiązywały. Jaki one wywierały skutek, to może wykaże tylko opinia tych, co stały bezpośrednio przy sterach ludowych i robotniczych. Niemcy po miastach przeważnie osentacyjnie je darli, ale bywali i tacy, co je brali i roz-

recanica młeki ks. kanonika śp. Józefa Szramak.

Sroda, 21 bm.; za J. Wincent Krzewczyk.

(-) Rozporządzenie o uregulowaniu sprzedaży.

(-) Wycofanie z obrotu biletów 2-złotowych.

(-) III wystawa dzieł przeznaczonych na budowę „Domu Artystów”.

(-) Nowe typy wkładów oszczędności w P. K. O. Wkłady oszczędnościowe w PKO.

(-) Akademia początkowców ku czci Marszałka Piłsudskiego w Katowicach.

(-) Szkoła powszechna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Katowicach.

(-) Wycieczka nad morze Gdyni i Gdańsk.

każdy otrzyma legitymację uprawniającą do udziału w wycieczce.

Pracownicy umysłowi a 8-godzinny dzień pracy.

Katowice, 20 marca. (br.) Wbrew informacjom, jakie podała „Polska” w Nr. 78.

obecnie 8 godzin, uległa jedynie krótkiej zwłoczce.

Likwidacja kopalni „Jerzy” w Małej Dąbrówce nie nastąpi w najbliższym okresie czasu.

Katowice, 20 marca. (br.) W związku z zabiegami Towarzystwa Hohenlohe o uzyskanie zezwolenia na zamknięcie kopalni „Jerzy” w Małej Dąbrówce.

Ponieważ już stwierdzono, że niektóre tereny eksploatacyjne wspomnianej kopalni zostały wyczerpane.

VI. Zjazd Katol. Okręgu Abstynentów na Śląsku.

Katowice, dnia 20. marca. (+) W ubiegłą niedzielę odbył się na sali Rady Miejskiej w Katowicach VI. Zjazd Katolickiego Okręgu Abstynentów na Śląsku.

było wolno angażować żeńskich sił, a specjalnie tancerok. Druga rezolucja skierowana jest również do władz.

Dzienna tabela wygranych jest do przedzwolenia bezpłatnie

w Śląskim Banku Tranzytowym w Katowicach, ul. Sw. Jana 11.

Wygrane Loterii Państwowej

9-ty dzień ciąglenia V-el klasy Szesnastej Polskiej Loterii Państwowej, które odbyło się publicznie w d. 17 marca 1928.

Wygrane na 500 złotych i wyżej: 1740 (1000), 5026 (600), 8102 (500), 8138 (1000), 8590 (600), 8852 (600), 9016 (500), 9209 (500), 11168 (600), 12013 (1000), 19775 (500), 20021 (500), 21452 (500), 21825 (500), 22787 (600), 23906 (600), 24010 (5000), 24972 (1000), 26067 (600), 27944 (1000), 28742 (2000), 29955 (1000), 30760 (600), 31564 (1000), 35047 (1000), 35153 (500), 35345 (600), 35944 (500), 36645 (500), 37331 (2000), 38489 (600), 39727 (600), 42646 (500), 46195 (1000), 46685 (15000), 46712 (1000), 46993 (3000), 48431 (3000), 54909 (600), 57780 (500), 60083 (2000), 60083 (2000), 60100 (5000), 65445 (600), 67452 (600), 70553 (1000), 70619 (600), 71390 (600), 72992 (500), 75142 (2000), 79949 (500), 81628 (500), 85968 (600), 88803 (500), 92785 (600), 94296 (500), 99730 (600), 102042 (500), 102421 (600), 102545 (500), 103718 (500), 105435 (600), 116938 (600), 118184 (500), 119808 (600), 124047 (1000), 126975 (500).

Wygrane na 400 złotych nadty na Nr.:

325, 1609, 1864, 3223, 3544, 6014, 6678, 7413, 7470, 8516, 8604, 10951, 12162, 12300, 13903, 14202, 14689, 17951, 18116, 19202, 19628, 23317, 24254, 25548, 26275, 26654, 26566, 26726, 27115, 28069, 29390, 29546, 30020, 34110, 34272, 36235, 37829, 39851, 40809, 40971, 41097, 41635, 41637, 42138, 42544, 44211, 45573, 45982, 47145, 47191, 47589, 47610, 48251, 49951, 50255, 50285, 53795, 54198, 54699, 55173, 55449, 56279, 56605, 57635, 57931, 58145, 58952, 60134, 60346, 61028, 61191, 61499, 62125, 63324, 63792, 64745, 65170, 65741, 66413, 66757, 68134, 68291, 68796, 70455, 71846, 73557, 74646, 75122, 75330, 77376, 80434, 83085, 83124, 84384, 84494, 87117, 87882, 88812, 89856, 90285, 90500, 90590, 90926, 92287, 93999, 95427, 96543, 96729, 97594, 97822, 97911, 97943, 98080, 98163, 98900, 100092, 100133, 100512, 100844, 104259, 104608, 104995, 105454, 106833, 107084, 108112, 108574, 109031, 110208, 110304, 110703, 111007, 111393, 112347, 114982, 115212, 115492, 115517, 116899, 117043, 117303, 117587, 120189, 120415, 121081, 121853, 121869, 122086, 122525, 123261, 124514, 126017, 126786, 127957, 128000, 128171, 128604, 128792, 129049, 129734.

oraz cały szereg drobnych wygranych, które są do przejrzania bezpłatnie

w Górnośl. Banku Górniczo-Hutniczym S.A.

w Katowicach, ul. Sw. Jana 16.

w Król. Hucie, ul. Wolności 26.

Powiatową Kasę Oszczędności na powiat Świętochłowicki. Z dniem 15-ym marca 1928 r. otwarto Powiatową Kasę Oszczędności na powiat Świętochłowicki. Jest ona instytucją Pupilarnego Bezpieczeństwa. Przyjmie 1. wkłady oszczędności od 1 zł w zwyż w wysokości za dziennym wypowiedzeniem 6%, za miesięcznym wypowiedzeniem 7%, za kwartalnym wypowiedzeniem 8%, za półrocznym wypowiedzeniem 8 1/2%, 2. Zalicza wszelkie czynności, wchodzące w zakres bankowości, 3. do inkasa wszelkie i czek. Konto czekowe P. K. O. Katowice nr. 305.50. Wkłady oszczędnościowe gwarantuje Powiat Świętochłowicki całym swym majątkiem i wszelkimi wpływami podatkowymi. Powiatowa Kasa Oszczędności Powiatu Świętochłowickiego.

każdy otrzyma legitymację uprawniającą do udziału w wycieczce, a która służbę będzie jako bilet na przejazd koleją i okładem. Szeregowym program będzie w swoim czasie nadany wszystkim zgłoszonym uczestnikom.

kolejanki i uderzył ją tak silnie w twarz, że rozciął jej górna wargę. Zdeponowana tem dziewczynka, rozplakała się a tymczasem bezczynnie smarkacz uciekł.

(-) Egzamin mistrzowski w Katowicach. Dnia 14. marca br. odbyły się w Katowicach publiczne przedwiedztwo pana starosty dr. Seidla z egzaminami mistrzowskimi.

(-) Pożar na dworcu kolejowym. W ub. sobotę wieczorem wybuchł pożar w kiosku gładkiej kawy „Ruch” na st. dworcu w Katowicach.

Katowice mają swoją nową sensację. W dniu wczorajszym została otwarta wystawa dywanów perskich w firmie Merkury przy ul. 3 Maja.

z Katowickiego.

(K) Klębia skończyła się ściera. W ub. sobotę w południe, między Emanuelom Chwałczkiem a Janem Laskim z Bielzowca...

z Puszczńskiego.

(P) Nieszczęśliwy wypadek przy pracy. W ub. tygodniu uległ wypadkowi murarz Huty Pokoju Paweł Zduńko...

z Rybnickiego.

(R) Życzynia powstawać. P. inż. Józefowi Farnemu z Gularowa składają robotnicy...

z Tarnogórskiego.

(T) Śmiertelny wypadek na koni. Na koni „Joanna” w Bobruku został rzeźnic Jan Szlak z Radzionkowa...

Rzeczy ciekawe.

Nowakowie wszystkich krajów — łączcie się!

Jednym z najpopularniejszych nazwisk czeskich jest nazwisko Nowak. Dziennik praski „Narod” donosi, że w okolicy Nowakowie wiodli na nysli...

Gielda.

Katowice, dnia 19 marca 1928 r.

Table with columns: Dewizy, Banknoty. Lists exchange rates for various currencies like Dol. amerykańskie, Szwajcarskie, Francuskie, etc.

Dewizy wschodnie.

Berlin. Wypłaty na Bukareszt 2,580—2,601. Na Warszawę 45,725—45,925. Na Katowice 46,775...

Papiery państwowe.

Warszawa. Dolarówka 71,55—71,00, 6 proc. pożyczka dolarowa 86,25—86,50, 5 proc. pożyczka konwers. 67, 10 proc. pożyczka kolejowa 102,50—102,00...

Akcje poznańskie.

Poznań. Cegielni 47, Herzfeld Victorius 53, Luban 100, Unia 25, Tria 110, Cukrownia 124, 105, tendencja utrzymana.

Masła.

Warszawa, 15. 3. 1928. Ceny masła dziś 15 bim. nieco podniesiono. Obecnie wynosi w hurcie za 1 kg.: masła wyborowe 7,40; w detalu za 1 kg.: wyborowe 8,00, deserowe gat. I. 7,70, gat. II. — 7,60, stołowe lekko solone — 7,40, mleczarskie solone 6,60, oselkowe — 6,40...

Jaja.

Warszawa, 15. 2. 1928. Skutkiem ostatnich mrozów na rynku jaj zapewniona pewna dezorientacja. Ceny, skutkiem braku towaru i zmniejszonego dowodu z powodu zimna, znacząco podskoczyły.

Życie sportowe.

Drzeźny Śląskie.

KS. Brzeziny Śląskie — KS. Welnowiec 6:2 (3:1)

Zawody te toczyły się pod stałą przewagą gospodarzy jakkolwiek goście grali bardzo ostro i wykazywali znaczne braki w dyscyplinie.

Drużyny rezerwowe grały również pod przewagą miejscowych 7:3 (4:2).

Nie lepiej poszło gościom i w drużynie juniorów I, gdzie też miejscowi zwyciężyli 6:1 (2:1).

A. S. Jedność Michałkowice — K. S. Ruch W. Hajduki (Liga Okręg.) 5:2 (1:2).

Pięknie zwycięstwo odniosła drużyna Jedność nad drużyną Ruchu. Do przerwy gra wyrównana i Ruch nawet prowadzi 2:1. Po przerwie goście się załamują i miejscowi uzyskują zupełną przewagę.

Ruch II. — Jedność rez. 4:3.

Ruch I. mł. — Jedność I. mł. 1:0.

Raclibórz.

K. S. 06 Katowice — Prussen Raclib. 4:0 (2:0).

Tarnowskie Góry.

Krasny Król Huta — Śląsk Tarn. Góry. 4:0.

L. K. S. Tarnowskie Góry — K. S. Rodziciel Szopieniec. 6:2.

Paroszowice.

Zjednoczeni P. Sp. Król Huta — Silesia Paroszowice. 3:1.

Siemianowice.

Iskra Siemianowice — K. S. Chorzów. 7:2.

Wiedeń. Hertha — Austria 1:0, Rapid — FAC 5:4, Simmering — Sportklub 4:2, Hakoah — Wacker 1:0, Admira — Slavia 2:1, Vienna — Slovaca 3:1, BAC — WAC 5:1.

Praga. Victoria Žitkov — D. F. C. 3:1, Vrsovice — Cechie Karlin 3:2, Kladno — CAFK 4:2, Liben — Meteor 1:0, Cechie Cechie VIII — Slavia Žitkov 9:0.

Bratysława. Slovan — Liget 5:3, Vienna — Bratislava 1:1.

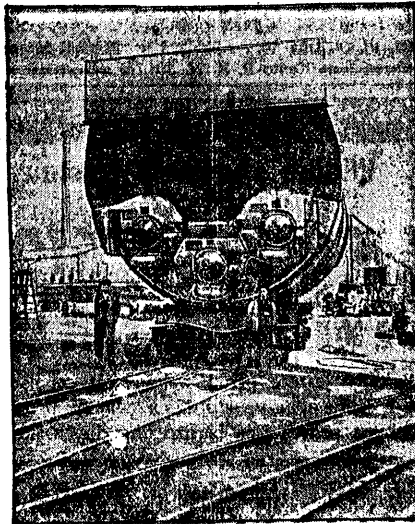
Budapeszt. Hungaria — Sparta, 5:2, P. T. C. — Bocskal 3:2, Ujpest — Nemzeti 4:1, Ujpest — Vasas 2:0, III Ker — Basila 2:0.

Paryż 2. P. F. Leipzig — Club Francels 2:1. Berlin. Tennis Borussia — Hertha 2:1.

Gdańsk. Ballspiel u. Eislaufvereins — Gedania 3:0 (3:0).

Budapeszt. Ujpest — Beogradzki 4:0 (1:0).

Serce okrętu.

Kociół parowca oceanicznego, którego ogrom uzmysławiają znajdujące się na obrazku postacie ludzkie.

Dział rozrywek umysłowych. Skok kenikowy.

Word game grid with letters: le, cię, słoń, ty, ki, je, pro, nów, włąc, wał, gjo, zwy, ce, ta, i, bo, ny, zne, stwa, jak, wej, sudz, dru, mlen, ku, dla, to, pil, brzc, na, na, stwo, tę, na, le, dzie, or, ne, ne, ży, chwł, wy, tej, mlen, w, je, rzy, nlc, bo, po, zbro, kał, o, cer, ny, i, je, na, je, skte, on, cze, stat, ty.

nie podskoczyły. Wiele towaru niezbyt starannie opakowanego, ulogto w czasie transportu częściowemu zniszczeniu. Ceny wyniosły w hurcie warszawsk'm 210 do 220 zł. za skrzynię (1440 sztuk), w detalu cena wynosi 18 gr za sztukę. Dowozy średnie, tendencja wycieczki.

Sery. Warszawa, 15. 3. 1928 roku. Z dniem 15. bm umiżono ceny niektórych gatunków sordw i tak: sery litewskie kosztują 4,80, holendersk'e krakowe gat. II. — 3,60 za 1 kg. Ceny innych sordw bez zmiany. Dowozy dostateczne, tendencja słaba.

Radjo.

Program audycji na wtorek, 20. marca 1928 roku.

Programy polskie. Katowice, fala 422. Godz. 16.20 — kom. Polskiego Zw. Zrzeszeń Gosp. Wol. Śl. 16.40 — odczyt p. t. „Tendencje reformy szkolnictwa francuskiego”...

Warszawa, fala 1111. Godz. 12.00 — sygnał czasu i komunikaty oraz nadprogram, 15.00 — kom. gospodarczy, 16.40 — odczyt p. t. „Młodzież nasza morzu”...

Koncerty zagraniczne.

Wrocław, fala 322.6. Godz. 16.30, 20.15. Praga, fala 348,9. Godz. 10.30, 11.00, 12.00, 16.30, 19.15, 21.15. Londyn, fala 361.4. Godz. 11.15, 12.00, 16.45, 19.45, 22.15. Brno, fala 441.2. Godz. 12.15, 19.00, 20.00, 21.15. Rzym, fala 447.3. Godz. 13.30, 20.45. Langenberg, fala 468.9. Godz. 1.05, 18.00, 20.30. Wiedeń, fala 517.2. Godz. 11.00, 16.15, 20.05.

Czy jesteś już członkiem Ligi Obrony Powietrznej?

Z życia towarzystw.

Z innych towarzystw.

Stow. Młodzieży Polskiej w Katowicach przy kościele N. M. P. urządziło w ub. niedzielę w sali Domu Związkowego przedstawienie teatralne, na którym odebrano tragedię w 4 aktach ze słowami Ig. Ziembę p. t. „Król a Biskup”...

Związek Inwalidów Wojennych.

Hajduki Wielkie. Dnia 26. lutego br. zwołany został z inicjatywy koleż. Zw. Inwalidów Wol. F. P. w Wielkich Hajdukach wiec wspólny z inwalidami i pozostałymi górniczo-hutniczymi...

W dotychczasowych, podkreślając jednoczesność i czynność obecnego zrządu i leco przedstawiciele na Śląsku p. Wołowej dr. Grażyńskiego.

Zakończona wiec obrzykami na cześć P. Prezydenta Rzplnł Polskiej prof. Ignacego Mościckiego, Rządu Marszałka Piłsudskiego i Pana Wołowej dr. Grażyńskiego. Zarząd.

Kalendarzyk zebrań.

- Dnia 20. marca 1928 r. Legiewniki. Walne zebranie Tow. Polek o godzinie 6 wiecz., w lokalu p. Kokota. Chrapczówek. Walne zebranie miejsc. Komitetu T. C. L. odbędzie się w lokalu Czytelni Ludowej przy ul. Bytomskiej 2. Dnia 21. marca 1928 r. Załęże. Zebranie Ochot. Kolumny Sanit. Czerwonych Krzyża o godzinie 20 w lokalu p. Hajera przy ul. Walekichowskiego. Rybniki. Zebranie miejsc. filii Zw. Uch. Śl. o godzinie 19 w lokalu p. Cwika (pl. Wolności).

Dnia 22 marca 1928 r. Pszczyna. Walne zebranie Pol. Tow. Czerwonego Krzyża o godz. 20 w sali Hotelu Pszczynskiego. Nastąpi wybór nowego zarządu. Król Huta. Walne zebranie Zw. Powst. Śl. grupy bytomskiej o godz. 3 po poł. w lokalu p. Kotora przy ul. Bytomskiej. Dnia 23. marca 1928 r. Hajduki W. Walne zebranie miejscowe koleż. Z. O. K. Z. o godzinie 7 wiecz. w Kat. Dp'm Związkowym. Redaktor odpowiedzialny Wiktor Dyląg w Katowicach. — Druk Drukarnia Śląska Sp. z o.o. odp. Katowice ul. Batorego nr 2. Telefon 6-78.

Okladziny z płyt ściennych i posadzkowych

od najskromniejszych do najwykwintniejszych.

Podłogi ksyolitowe

na podkładzie betonowym i drewnianym, bez szpar, bezpieczne od ognia i zgłuszyń.

Klepek ksyolitowe (korkowe)

zgulczynowe jako podkład pod parkiet i linoleum, posadzki teracowe, okładziny ścienne z teraca, schody teracowe, płyty chodnikowe, krawężniki wykonuje

Robert Streit Hurtownia materiałów budowlanych (47x251)
Dział robót specjalnych ul. Mickiewicza 19
Katowice
Telefon Nr. 2192

Café Atlantic

Pierwszorzędna kawiarnia i cukiernia
Katowice, Mickiewicza 8

Codziennie koncert artystyczny
po południu i wieczorem.
Transmisja radiokoncertów.

Rendezvous Inteligencji

Kino Apollo i Kino Union

Katowice.

Na ogólne zyczenie
przedłużamy wspaniałe
arcydzieła filmowe

Casanova z Mozzuchinem.

Całość filmu 20 aktów
w jednym programie

Przetarg.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Katowicach zwraca uwagę na mający się odbyć w dniu 6. 4. 1928 r. przetarg publiczny na dostawę tuczniwa porfirowego, żwiru rzecznoego, szlaki wysokopięcowej dolomitu, wysiewek porfirowych i piasku ostroziarnistego.

Szczegóły przetargu ogłoszono w „Monitorze Polskim” Nr. 64 z dnia 17 marca br. i w „Epoce” Nr. 76 z dnia 16 marca 1928 r.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Katowicach.

Skupujemy

książki antykwaryczne

Księgarnia „Pap”, 3-go Maja 36.

Ogłoszenie.

W poniedziałek, dnia 2 kwietnia 1928 roku o godzinie 9 rano odbędzie się w mieszkaniu konfiskat przy Urzędzie Celnym w Katowicach publiczna licytacja różnego rodzaju towarów zastrzyżanych pod zarzutem przemytnictwa, a konfiskowanych na rzecz Skarbu Państwa, Katowice, dnia 12. marca 1928 roku
Naczelnik Urzędu Celnego.
(-) Schenk.

Na raty

miesięcznie

18 zł

Pierwsza wpłata 36.00 zł

Kromczyński

Poznań

Aleje Marcinkowskiego 5. 500

Poszukujemy łachowego, energicznego i reprezentacyjnego

akwizytora

na samodzielne stanowisko do naszego działu elektrotechnicznego. Tylko reflektanci, obeznani jaknajdokładniej z działem

kabli ziemnych dla wysokiego napięcia i prądu słabego, lakość przewodów elektrycznych, możemy się wykazać doświadczenia praktyczną, świadectwami i referencjami, zechcąc złożyć zgłoszenia do Biura ogłoszeń „Papar” w Katowicach sub. G. C.

Dokładna znajomość języka polskiego i niemieckiego w słowie i piśmie wymagana.

Poszukuje ucznia do praktyki krawieckiej

Zgłoszenia pod „Mistrz” do Administracji „Polski Zachodniej”

Wszystkie wygrane w kole!

Główna wygrana zł 650.000.—

Pozatem wygrane po zł.: 400.000, 250.000, 100.000, 50.000, 25.000, 15.000, 10.000 i t. d.

na ogólną sumę: **zł 17.382.000.—**

Ciągnięcie V. klasy trwa do dnia 18 kwietnia, t. zn. jeszcze cały miesiąc.

Co drugi los wygrywa! Wielkie szanse zubożenia się!

W naszej szczęśliwej kolekturze nikt przegrać nie może.

Losy są jeszcze do nabycia!!

Cena losów: 1/1 losu zł 200.— 1/2 losu zł 100.— 1/4 losu 50.—zł.

Kolektura Loterii Państwowej

Górnośl. Bank Górnictwo-Hutniczy S. A.
w Katowicach, ul. św. Jana 16. — Oddział w **Króli. Hucie**, Wolności 26.
Konto P. K. N. 304 761

Wielka specjalna wystawa

Perskich Dywanów

Otrzymaliśmy jeszcze przed waloryzacją cel nadzwyczaj rzadkie i cenne okazy, które sprzedawać będziemy po przystępnych cenach i na bardzo dogodnych warunkach.

Prosimy zwiędzić naszą wystawę bez zobowiązania kupna.

MERKUR

Telef. 301

Sp. z o. o.

Telef. 301

KATOWICE

ulica 3-go Maja nr. 15 — narożnik Stawowej

Licytacja przymusowa.

We środę, dnia 21 marca br. o godz. 11 przed południem będą sprzedawać w komorze sądowej w Katowicach przy ul. Mikołowskiej najwięcej dającym za gotówkę:

90 butelek koniaku, 80 butelek rumu, 30 butelek araku, 100 butelek wódki, 60 butelek likieru, 50 butelek wina, 1 kasę ogniotrwałą, 8 biurka, 3 maszyny do pisania, 10 krzesel biurowych, 4 etażerki, 3 lampy stołowe i wiele innych rzeczy.

F. Majnusz

komorni sądowy w Katowicach.

Kupię spód

ze znoszonego starego futra. Zgłoszenia upraszam pod „Futro” do Administracji „Polski Zachodniej”.

Dom w Rybniku

wybudowany 1926 r., obejmujący: 3 mieszkania o 3 pokojach z wielkim nowoczesnym komfortem, jest zaraz do sprzedaży za cenę 45 000 zł. Zgłoszenia należy skierować do Administracji „Polski Zachodniej” pod nr. 705.

BRUKI

WSZELKIEGO
ROZMIARU

DLA URZĘDÓW
ORGANIZACJI
TOWARZYSTW
I PRYWATNEJ
KLIENTELI
DOSTARCZA

BRUKARNIA

ŚLĄSKA

KATOWICE

Telefon

678 1426

NARÓŻNIK UL. BATOROEGO 2
I ULICY KOZIEUSZKI NR. 13

Śląskie Towarzystwo Wystaw i Propagandy Gospodarczej

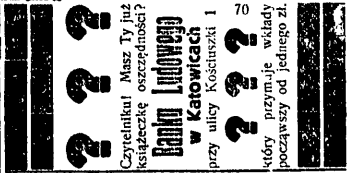
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

k którego udziałowcami są gminy miast: Katowic, Królewskiej Huty, Mysłowic, Mikołowa, Wydziały Powiatowe, Izba Handlowa, Izba Rzemieślnicza oraz związki gospodarcze — rozpisuje niniejszem

Konkurs na posadę dyrektora

Kandydaci winni władać w słowie i piśmie językami polskim i niemieckim, posiadać teoretyczne i praktyczne wykształcenie ekonomiczne oraz, o ile możliwości, doświadczenie w zakresie organizowania wystaw i targów. Pożądana jest również znajomość stosunków gospodarczych Województwa Śląskiego. Wynagrodzenie według umowy.

Należyce udokumentowane podania winny być wniesione do dnia 28 b. m. pod adresem: Śląskie Towarzystwo Wystaw i Propagandy, z listami Polskiego Związku Zrzeszeń Gospodarczych, Katowice, ulica Pocztowa nr. 16.

Panie i Panowie z Towarzystwa

proszeni są o wzięcie udziału (pozbawionego kosztów) w uroczystości filmowej z udziałem pierwszorzędnych gwiazd filmowych, zarówno krajowych, jak i zagranicznych. W rachubę wchodzi tylko posiadający elegancką toaletę balową. Zebrane na uroczystość erono obecnych zostanie sfilmowane. Reflektujący proszeni są o zgłoszenie się osobiście do biura „Espelmit”, Katowice, 3-go Maja 2 w godz. wieczornych od 6—9.

Cement Portlandzki - wapno - gips - trzcinę sufitową, rury kam. i cement., pierścienie do studni, dachówki gliniane i cementowe, papę dachową, wszelkie produkty smołcowe, szamoty, płyty do piecy (Radeburg), płyty posadzkowe ścienne glazurowane, li-cówkę, płyty cement., klinkery żelazne oraz wszelkie inne materj. budowlane

poleca 47x251

Robert Streit

Hurtownia materiałów budowlanych

Telefon Nr. 2192 Katowice ul. Mickiewicza 19